

לשבת קדש פרשת בשלח תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

ממיל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - קיט

1. **אשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים ולא היו לו בנים ביציאתו, ובאו ואמרו לה מת בעליך - מה דינה?**
לא תנשא לשוק, ולא תתייבם שמא צרתה מעוברת ופוגעת באשת אח, עד שתדע בבירור אם מעוברת. [אבל לא חוששים שנשא צרה אחרת].
2. **מדוע לא תנשא לשוק, הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות ויולדות וממילא נפטרה מזיקתה, האם משנתנו כר' מאיר שחושש למיעוט?**
להו"א: אף כרבנן, הולכים אחר הרוב רק ברוב שישנו לפנינו, כגון תשע חנויות מוכרות כשר ואחת מוכרת גבילה, ונמצא בשר מחוץ לחנויות שלפנינו. וכן סנהדרין שנחלקו שהם רוב לפנינו. אבל רוב שאינו לפנינו כגון טבע רוב נשים שבעולם לא הולכים אחר הרוב.
למסקנא: מכיון שמצינו [בשאלה הבאה] שרבנן הולכים אחר הרוב אף כשאינו לפנינו, משנתנו כר' מאיר.
3. **קטן וקטנה לא חולצין כיון ש'איש' כתוב בפרשת חליצה, ומקשים אשה לאיש. לענין יבום נחלקו. לר"מ: לא מייבמים, לרבנן: מייבמים. במה נחלקו?**
ר' מאיר: קטן - שמא ימצא סריס, קטנה - שמא תמצא אילונית, ונמצאו פוגעים בערוה.
רבנן: הלך אחר רוב קטנים, ורוב קטנים לאו סריסים הם, וכן רוב קטנות אינם אילוניות.
4. **בעלה מת בלא בנים ובלא אחים וחמותה הלכה למדינת הים, מה דינה?**
מותרת לשוק ואינה חוששת שחמותה ילדה יבם, כיון שסומכים מיעוט מפילות למחצה יולדות נקיבות ונמצא שהזכרים הם מיעוט.
אמנם אם חמותה יצאה מעוברת, חוששת ותמתין עד שיתברר. לרבי יהושע: אף בזה אינה חוששת.
5. **כיון שמשנתנו כר' מאיר מדוע לענין חמות לא חושש למיעוט?**
א. **רב נחמן** - כיון שכשיצאה חמותה היתה בחזקת היתר לשוק אם ימות הבעל, מעמידה ר' מאיר על חזקתה.
ודווקא באיסור **לאן** של יבמה לשוק. אבל ברישא כשהלך הבעל עם צרתה, לא אומרים שעומדת על חזקתה שהיתה עומדת ליבום אם ימות, כיון שבאיסור **כרת** כן חששו. **דחה רבא:** כיון ששניהם איסור דאורייתא מה הטעם לחלק.
ב. **רבא** - ברישא לגבי צרה, 'חזקה' שזקוקה ליבום פחותה מכח 'רוב' שנוולד לצרה בן ומותרת לשוק. אבל ר' מאיר החושש למיעוט, סומך מיעוט מפילות לחזקה ונחשב כספק השקול וממילא לא תנשא ולא תתייבם.
אבל בסיפא לגבי חמות, גם לפי החזקה מורה שמותרת לשוק, וגם לפי הרוב [סמוך מיעוט נפלים למחצה נקיבות] וא"כ הצד לייבם הוא מיעוטא דמיעוטא וזוהי לא חושש ר' מאיר.
6. **כשבעלה הלך עם צרתה למדינת הים ונודע שמת בעלה. עד מתי תמתין?**
א. **זעירי** - מחמת עצמה צריכה להמתין 3 חדשים כדין כל אלמנה, אבל משום החשש שמא חברתה מעוברת ממתינה 9 חודשים וחולצת ממה נפשך.
ב. **רבי חנינא** - מחמת חברתה אסורה להנשא או להתייבם לעולם עד שתדע. **הטעם שלא תחלוץ** - שמא יודע שנוולד לצרתה בן קיימא, ויצטרכו כרוז שאינה חלוצה ומותרת לכהונה. ושמא יהיה אדם שנוכח בחליצה ולא נוכח בהכרזה, ויחשוב שמתירים חלוצה לכהן.
7. **שנינו: 'ניתן לי בן מת בעלי ואח"כ בני' - אינה נאמנת, וחוששין לדבריה וחולצת ולא מתייבמת. מדוע לא חוששים שיבואו עדים כדבריה ויצטרכו כרוז?**
רב פפא: מדובר שכבר הייתה גרושה מבעל אחר בעבר ולא שייך לגבה כרוז. ר' חייא בר"ה: מדובר שאמרה אני והוא נחבאנו במערה, ואין חשש לעדים.
8. **חזרו ממדינת הים שתי 'יבמות' נשות אחים שהלכו בלא בנים. זו אומרת מת בעלי וזו אומרת מת בעלי. אלו אופנים שנינו בזה?**
א. **בעדות עצמן** - שתיהן אסורות לשוק. אע"פ שכל אחת נאמנת להתיר עצמה אבל אינה נאמנת לפטור יבמתה מיבום, ולזה חוששים שהם חיים.
ב. **לאחת יש עדים שבעלה מת ולשניה אין עדים** - זו שיש לה, אסורה שמא היבם חי, והשניה מותרת ע"פ העדות שהיבם מת.
ג. **לאחת יש בנים ולשניה אין** - זו שיש לה מותרת, והשניה אסורה.
ד. **ברייטא:** לאחת עדים ובנים, לשניה לא עדים ולא בנים - שתיהן מותרות, לאף אחת אין זיקה, הראשונה מפני בניה, והשניה מחמת עדות חברתה. האופן של נתייבמו יבואר בדף הבא.